

**CONCILIO||RVM QVATVOR GENE=||ralium. Niceni.
Constantinopolitani. Ephesini. et Calce=||donensis. Que
diuus Gregorius magnus tanq[uam]|| quatuor Euangelia
colit ac veneratur.||**

**Merlin, Jacques
Coloniae, 1530**

VD16 M 4842

Decreta Sotheris papæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72934](#)

Decreta Sotheris pape

pus nihil de eoz causis, aut de alijs cōmunitibus iuxta statuta apostolorū absq; cunctoꝝ illorū agat consilio, nec illi, nisi quantū ad proprias parrochias pertinet sine suo, qm̄ tali gaudet cō cordia altissimus & gloriāt in membris suis. Nulli archiep̄i primates vocent, nisi illi q̄ primas tenent ciuitates, quaz epos apostoli & successores apostolorū regulariter patriarchas & pri mates esse cōstituerūt, nisi aliqua gens deinceps ad fidē cōuertat, cui necesse sit propter multitudinē eoꝝ primatē constitui. Reliqui vero q̄ alias metropolitanas sedes adepti sunt nō pri mates, sed metropolitani noīent. ¶ Si aut̄ aliquis metropolitanus inflatus fuerit, & sine oīm cōprovincialiū p̄fentia vel consilio ep̄oꝝ, aut eoꝝ, aut alias causas, nisi eastantū q̄ ad propriā suā parrochiā pertinēt, agere, aut eos grauare voluerit, ab oībus districte corrigat, ne talia de inceps p̄sumere audeat. Si vero incorrigibilis, eisq; inobedient̄ apparuerit, ad hanc apostolicā sedē (cui oīa ep̄oꝝ iudicia terminata p̄cepta sunt) eius contumacia referat, vt vindicta de eo fi at, & ceteri timore habeat. Si aut̄ propter nimia longinquitatē, aut tr̄pis incōmoditatē, veliti neris asperitatē, graue ad hanc sedē eius causam deferre fuerit, tūc ad eius primatē causa deferratur, & penes ipsum huius sancta sedis autoritate iudicet. Similiter si aliqꝝ ep̄oꝝ metropolitanū suspecta habuerit, apud primatē dioceseos, aut apud hanc apostolicā sedem audiatur.

D ¶ Qui maior est vestrū secūdū dñicā iussionē, sit vester minister, & q̄to maior es, in oībus humiliā teipsum. Charissimi, nolite inter vos cōtendere, nec quārat aliquis maior esse, sed iuxta apl̄m. Diligit eū vos inuicē, q̄a charitas ex deo est, & oīs q̄ diligit, ex deo natus est, & cognoscit dñm. Qui nō diligit, nō nouit dñū, qm̄ deus charitas est. ¶ Pascite (inqt princeps apostolorū) q̄ in vobis est gregē dei, prouidētes nō coacte, sed spontanee secūdū dñū, neq; turpis lucri gratia, sed volūtarie. Neq; vt domīnates in clēris, sed forma facti gregi ex aio. Et cū apparuerit princeps pastoꝝ, percipiatis immarcessibilē gloriae coronā. Et iuxta aliū apl̄m. Fratres memores estote verboꝝ q̄ p̄dicta sunt ab apostolis Iesu Christi q̄ dicebāt vobis, qm̄ in nouissimo tr̄pe veniēt illoſores secūdū desideria ambulātes impietū. Hi sunt q̄ segregat semetipſos aīales, spiritū nō habētes. Vos aut̄ charissimi superādificantes vosmetipſos sanctissimā vestre fidei in spū sancto orantes, ipſos vos in dilectione dei seruate, exspectantes misericordiā dñi nostri Iesu Christi in vitā eternā. Et hos quidē arguite iudicantes, illos vero seruate de igne reci pientes. Alijs aut̄ miseremini in timore odientes eā q̄ carnalis est maculatā tunica, prohibete fratres p̄ vniuersas regionū vestras ecclēsias, vt clerici q̄ laicis & simplicibus, virtutis, honestatis, pudicitiae & grauitatis exēplarē debēt ac seipſos tāq̄ signū purioris vīte rudiōribus ad imitationē prudēter exhibere, iuxta apostolū, comā non nutrit, sed desuper caput in modū sperā radant, q̄a sicut discreti debēt esse in cōversatione, ita & in tonsura & omni habitu discreti debēt apparere. Hęc vobis fratres vt petitis custodienda mittimus, & custodire p̄cipimus, vt in noīe Iesu omne genu flectat, cœlestiū, terrestriū, & infernoꝝ, & oīs lingua confitetur, quia dñs Iesus Christus in gloria est dei p̄is, cui honor & imperiū per eterna secula. Data octauo Calend. Iunij, Galliano & Rufino consulibus.

Anno dñi,
158, ēp̄oꝝ
Antonij
Comodi,

E **S**encipiant Decreta Sotheris pape. De fide.
Other apostolicæ sedis archiepiscopus, Campanis oībus salutē in dño. Gaudere vos oportet fratres, q̄ diuina largiente gratia familiares dñi vocamini, eius sacerdotij dignitate fungimini. Nunc aut̄ rogo vos vt circa plebes vobis cōmissas laborare dignemini, & fructuosos manipulos dño reportare nitamini. ¶ Paulus em̄ apostolus de fide ita loquit, dicens. Quod ante promiserat, ait per prophetas suos in scripturis sanctis de filio suo q̄ factus est ei ex semine Dauid, secundū carnē. Itē ipse ad Galatas. Postq; autem venit plenitudo temporis, misit deus filiū sūlū ex muliere factū, & factū sub lege. Et ad Philippenses, in similitudinē hominū factus & habitu inuentus vt homo. Et in psalmo tricesimo. Infirmitas est in paupertate virtus mea, & ossa mea cōturbata sunt, & super inimicos meos factus sum opprobrium. Itē ibi. Oblivioni datus sum tanq; mortuus à corde. Factus sum tanq; vas perditū. Et in septuagesimo. Tanq; prodigiū factus sum multis, & tu adiutor fortis. Et in septuagesimo secūdo. Ut iumētū factus sum apud te, & ego semper tecum. Et in septuagesimo sexto. Mater Sion dicet homo, & homo natus ē in ea, & ipse fundauit eā altissimus. Et in septuagesimo septimo. Factus sum sicut homo sine ad iutorio inter mortuos liber. Et in centesimo octavo. Et factus sum illis opprobriū, viderunt me, & mōuerunt capita sua. Et in centesimo primo. Vigilauit & factus sum sicut passus solitari in tecto. Et in euangelio. Verbū caro factum est, & habitauit in nobis. ¶ Filius igitur secundū carnē dicitur factus. Nam secundū diuinitatem à patre nusq; dicitur factus, sed genitus, dum em̄ pater loquit fili⁹ logi, et cū filius loquitur patre in illo esse loquentē documentis cœlestibus comprobatur Paulo apostolo attestante, qui ait. Multis partibus multisq; modis oīm deus

Epistola Sotheris pape

Fo. XXVII.

deus loquutus est patribus in prophetis, nouissime autem loquutus est nobis in filio. Et ut eundem filium, excepto patris precepto, doceam fuisse locutum, ex Esaiae prophetae volumine profervimus documentum. Hac dicit dominus. In illa die scierit populus meus, quoniam ego ipse qui loquebar in seruis meis prophetis euangelizans auditum pacis, & ecce adsum. Item ibi. Ego sum dominus qui loquor iustitiam, & annuntio veritatem. Item ibi. Cogitavi, & locutus sum, & adduxi, & creavi & feci. Et apostolus. An experimentum quereritis eius qui in me loquitur Christus. Et in psalmo centesimo decimo octavo. Loquebar de testimonij tuis in conspectu regum, & non confundebam. Et ipse dominus in euangelio auctoritate illuminato dicit, & vidisti eum & quod loquitur tecum ipse est. Et Samaritanus mulieri ait, ego sum qui loquor tecum. Et ad discipulos, verba quae locutus sum vobis, spiritus & vita sunt. Et ad patrem. Ego ad te venio, & haec loquor in mundo. Et iterum Iudeus dixit. Loquor vobis, & non auditis. Si autem venerit alius, illum audietis. Et iterum haec locutus est dominus in gospodinio docens in templo. Et nemo apprehendit eum, quia nondum venerat hora eius. Ecce in his omnibus, quae superius dicta sunt, non docetur filius precepto patris fuisse locutus, sed magis proprium exercuisse in loquendo sermonem. ¶ Esaias quod propheta ait, haec dicit dominus. Ego feci terram sensu meo, & hominem super eam, ego solidavi ccelum manu mea, ego omnibus syderibus mandaui ut lucerent in ccelo. Item ibi, ego omne consilium meum statui, & omnia quae cuncte cogitavi ego feci. Item ibi. Sic dicit dominus, qui constituit ccelum & terram, & fecit eam & fundauit eam. Item ibi. Ego primus, & ego in eternum, manus mea fundauit terram. Dextera mea solidauit ccelum, Item ibi. Ego feci terram in fortitudine mea magna, & in brachio meo excelso. Et in Hieremia. Dominus fecit terram in virtute sua magna, & erexit orbem terrae in sapientia & prudentia sua, extendit ccelum & posuit sonum aquae in ccelo. ¶ Defendite charissimi, ego rogo, vos contra maluolos homines inconcussum ecclesie statum, ut vos Christi dextera defendat in eum. Data Nonas Maii, Rustico & Aquilino. IIII. consulibus.

Epistola Sotheris pape.

Dilectissimis fratribus per Italiam prouincias sanctis constitutis epis. Sother papa. A Diuinis preceptis & apostolicis monitis informamur, ut pro omnium ecclesiarum statu impigro vigilemus affectu, ac si quid usquam reprehensioni inuenitur obnoxium, celeri sollicitudine ab ignorantia imperitia & presumptionis usurpatione reuocemus. Sacras deo fœminas vel monachas, sacra vasa vel sacratas pallias penes vos contingere, & incensum circa altaria deferre perlatum est ad apostolicam sedem, quae omnia reprehensione & vituperatione plena esse, nulli recte sapientium dubium est. Quapropter huius sanctæ sedis autoritate, haec omnia vobis resarcire funditus, quanto citius poteritis, censemus, & ne pestis haec latius diuulgetur per oes prouincias abstergi citissime mandamus, ait enim apostolus. Despondi enim vos vni viro virginem castam exhibete Christo. ¶ Illa est enim virgo B ecclesia sponsa vniuersi viri Christi, qua nullo se patitur errore vel in honesta reprehensione vietati, ut per totum mundum una sit nobis vestra casta communio integritas. Vnde consurgite charissimi cum domino, & affluite ei induentes arma spiritus aduersus malignantes contra fidem eius, & probetur spiritus sapientie, id est, verba illorum si ex deo sunt. Scriptum est enim in Hieremia probatorem dedi te in populum meum robustum, & scies, & facies, & probabis viam illorum. Mulinum namque nobis necessaria est vigilantia tanti sacramenti sapientia discretionis, quae occulta tenebrae reuelat, ad requisitionem huiusmodi rei & scrutationem, quoniam latet quoddammodo & absconditur, vixque comprehenditur dolosa existens malicia pro eo quod sibi pietatem callide blandiatur, ut valeat scrutatiu[m] mente latere. Quod utique sciens beatus apostolus, ait: Nam huiusmodi pseudoapostoli operari subdoli transfigurant se in apostolos Christi. Sed non mirum quando ipse Satanus transfigurat se in angelum lucis, si ministri eius transfigurantur velut ministri iustitiae, quorum finis secundum opera eorum. Sed & dominus in hoc præmuniens nos, ait: Attende a falsis prophetis qui veniunt ad vos in vestimentis ouium, intrinsecus autem sunt lupi rapiaces, a fructibus eorum cognoscetis eos. Ergo in id ipsum ex toto corde vestro referentes, ante omnia super tali quæstione deprecationem, & dicentes cum David, Reuelata oculos meos, & considerabo mirabilia de lege tua, lucerna pedibus meis verbū tuū, & lumē semitis meis. Quoniam, ut ait beatus Daniel propheta, sapientia & fortitudo eius sunt, dat sapientiam sapientibus, & scientiam intelligentibus & disciplina, ipse reuelat profunda, & abscondita, & novit in tenebris constituta, & lux cum eo est. Quia sapientia & fortitudinem dedisti mihi, & ostendisti mihi quae regauerit te. Data, X. Calend. Junij, Ceticō & Clero. IIII. consulibus.

Incipiunt decreta Eleutheri pape.

E 3